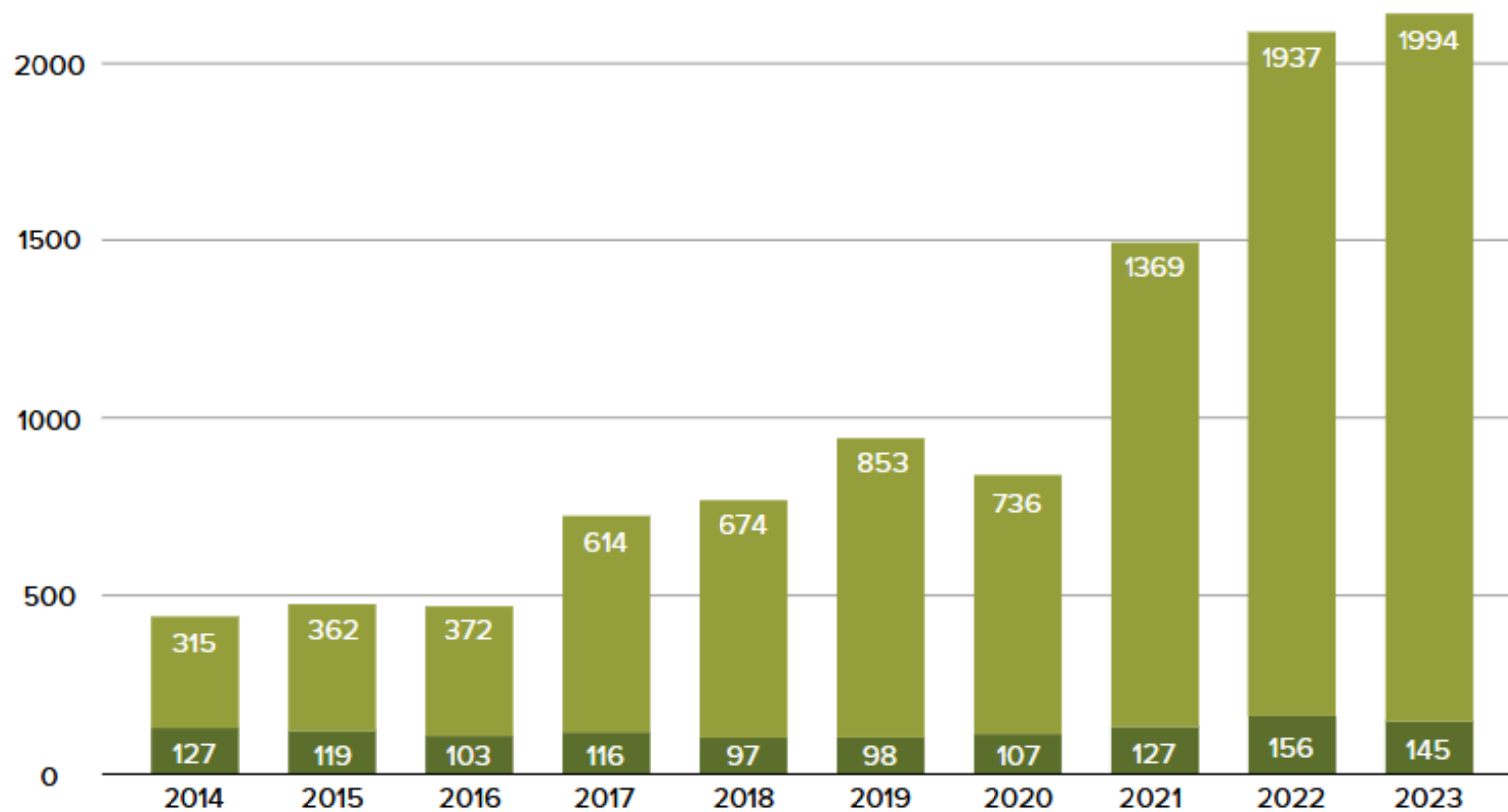

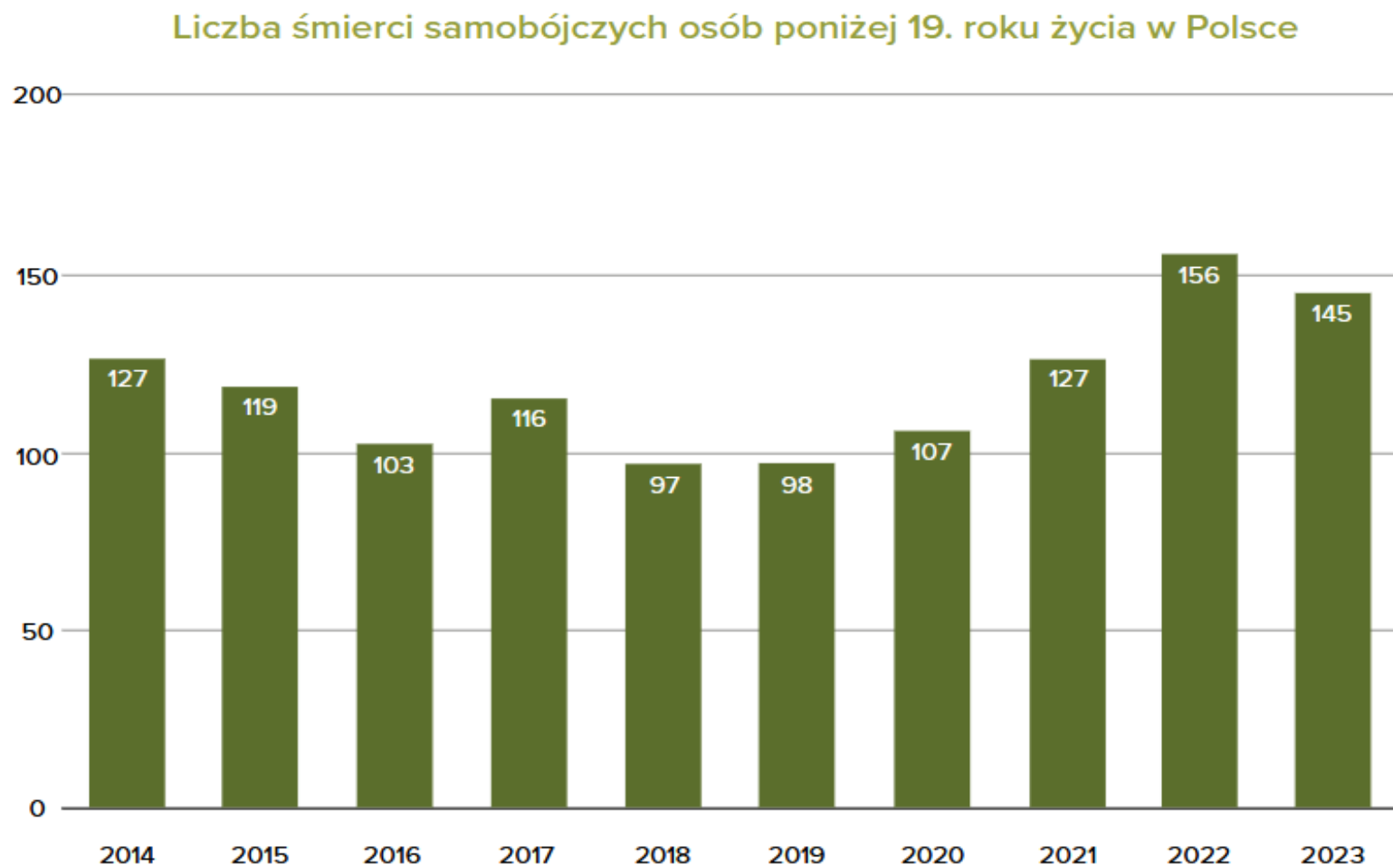
Ocena funkcjonalna – etapy wdrażania

Statystyki

Liczba śmierci samobójczych i prób samobójczych niezakończonych śmiercią osób poniżej 19. roku życia w Polsce.

Statystyki

Dlaczego działania są potrzebne?

Przeorganizowanie zasobów i przemodelowanie sposobu pracy, by system oświaty odpowiadał na:

- zróżnicowane potrzeby dzieci i uczniów, w tym związane ze zdrowiem psychicznym - podejście oparte na modelu biopsychospołecznym,
- oczekiwania rodziców (m.in. brak konieczności dostarczenia dokumentu z poradni w celu objęcia dziecka pomocą),
- potrzeby nauczycieli, w tym nauczycieli specjalistów (możliwość skutecznego organizowania pomocy w oparciu o diagnozę wykonaną w przedszkolu/szkole),
- potrzeby jednostek systemu oświaty, w tym poradni (możliwość poświęcenia większej uwagi uczniom najbardziej potrzebującym).

Założenia nowego modelu mówią, że pomoc ma być udzielana szybko, skutecznie i ma podlegać ewaluacji. Jednym z jego elementów jest przeniesienie części diagnozy do przedszkola i szkoły. To znający ucznia nauczyciel/ wychowawca przy użyciu wystandaryzowanych narzędzi oceni funkcjonowanie ucznia i zaproponuje dla niego formy wsparcia.

Korzyści:

większe skupienie na uczniu i jego problemach, nauczyciel czuje się autorem wsparcia, monitoruje je i tym samym staje się ono bardziej skuteczne. Tym sposobem dziecko z problemem, który można rozwiązać na terenie szkoły nie trafia „po dokument” do poradni.

Nauczyciele otrzymają **wystandaryzowane narzędzia do oceny funkcjonalnej**. Odpowiednio przygotowani* będą mogli zaplanować profesjonalne wsparcie dla ucznia. W sytuacji kiedy wyczerpią się już wszystkie możliwości i udzielana pomoc będzie w dalszym ciągu nieskuteczna, nauczyciel/wychowawca będzie mógł skierować ucznia do poradni w celu wykonanie pogłębionej diagnozy.

* docelowo nauczyciele będą przeszkoleni z oceny funkcjonalnej przez Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli

Procedura przebiegu Szkolnej Oceny Funkcjonalnej:

Etap 1. Czynności wstępne

Etap 2. Obserwacja funkcjonalna

Etap 3. Spotkanie Zespołu Konsultacyjnego

Etap 3a. Wspólne rozumienie sytuacji osoby uczącej się

Etap 3b. Ustalenie planu wsparcia edukacyjno-specjalistycznego

Zespół rekomenduje także proponowany poziom wsparcia:

- poziom 1. Wsparcie w trakcie bieżącej pracy z uczniem,
- poziom 2. Wsparcie dodatkowe,
- poziom 3. Wsparcie specjalistyczne

Etap 4. Monitorowanie przebiegu wsparcia

Etap 5. Ewaluacja planu wsparcia edukacyjno-specjalistycznego

Korzyści:

pomoc dla ucznia jest „szyta na miarę”, jest poddawana stałej ewaluacji, zatem zmienia się razem z sytuacją ucznia. Dzięki wykorzystaniu oceny funkcjonalnej przygotowana opinia/propozycja wsparcia dla ucznia nie będzie suchym raportem z przeprowadzonych badań, a będzie rzetelnym dokumentem opisującym sposób jego funkcjonowania.

Dzięki wprowadzeniu zmian dotyczących diagnozy i sposobu udzielania wsparcia będzie możliwe:

- 1) podniesienie dostępności i skuteczności wsparcia udzielanego przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne w odpowiedzi na potrzeby klientów poradni,
- 2) wzmocnienie koordynacyjnej funkcji poradni w procesie wspierania dzieci i uczniów - pomiędzy jednostkami systemu oświaty oraz podmiotami działającymi w innych sektorach,
- 3) usprawnienie procesu diagnozy dzieci (poprzez wprowadzenie oceny funkcjonalnej), który bywa „wąskim gardłem” systemu.
- 4) część zadań diagnostycznych będzie mogła być realizowana w szkołach.

5) poradnie będą pełniły rolę instytucji koordynującej i będą wspierać koordynację procesu oceny i wsparcia dzieci między jednostkami i przepływ danych na temat dzieci.

6) w poradniach psychologiczno – pedagogicznych będzie można położyć większy nacisk na pogłębioną specjalistyczną diagnozę, procesy terapeutyczne i nowe zadanie - koordynację procesu wsparcia.

7) poradnie psychologiczno – pedagogiczne będą mogły również w większym zakresie realizować zadanie polegające na wsparciu szkół i przedszkoli.

Nowy model pracy będzie wprowadzany stopniowo, w pierwszej kolejności zmieni się funkcjonowanie systemu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (wiek 0-6), a następnie zmiany będą wprowadzane etapami do szkoły. Do diagnozy będą wykorzystywane wystandaryzowane narzędzia: skrining rozwojowy małego dziecka i kwestionariusz szkolnej oceny funkcjonalnej.

W związku z planowanymi zmianami od września 2025 roku – zmiana orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego (orzeczenia jako decyzje administracyjne zostają, katalog niepełnosprawności bez zmian):

Najważniejsze zmiany:

- 1) zwiększenie dostępności zespołów orzekających działających w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych, dla dzieci i uczniów niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących i z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera;
- 2) zwiększenia efektywności prac zespołów orzekających przez określenie składu zespołu adekwatnego do rozpatrywanych spraw;

3) dodanie oświadczenia rodzica dziecka składającego wniosek o wydanie opinii lub orzeczenia o tym, że drugi rodzic został poinformowany o fakcie składania danego wniosku (jeśli władzę rodzicielską sprawują oboje rodzice i kontakt z drugim rodzicem jest możliwy);

4) wprowadzenie obligatoryjności, w miejsce obecnej możliwości, przedłożenia opinii o sytuacji dydaktycznej i wychowawczej dziecka lub ucznia, określenie niezbędnych elementów tej opinii oraz terminu jej przekazania do zespołu orzekającego, a także wskazanie obowiązku przekazania kopii tej opinii rodzicowi dziecka lub pełnoletniemu uczniowi;

5) w przypadku wniosku o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność – dookreślenie wymogu dołączenia do wniosku odpowiednio dokumentacji medycznej zawierającej:

- a) rozpoznanie medyczne zgodne z aktualnie obowiązującą Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD,
- b) informację o czasie i przebiegu leczenia,
- c) kopię indywidualnego planu zdrowienia wraz ze wskazówkami do pracy z dzieckiem/ucznem w przedszkolu, szkole lub placówce – w przypadku dzieci i uczniów objętych leczeniem w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży,

d) informację o wpływie stanu zdrowia na funkcjonowanie dziecka/ucznia, w tym na proces uczenia się, uczestnictwo w zajęciach;

6) doprecyzowanie przepisów w taki sposób, aby podkreślić pomocniczy charakter zaświadczeń lekarskich w procesie podejmowania decyzji przez zespół orzekający;

7) uproszczenie treści wzorów orzeczeń i opinii wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym doprecyzowanie regulacji dotyczących zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;

8) umożliwienie adekwatnej do potrzeb i niezwłocznej realizacji zaleceń zespołu orzekającego ujętych w orzeczeniu lub opinii przez wprowadzenie obowiązku przekazania przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne orzeczeń i opinii do placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, do której uczęszcza dziecko lub uczeń, którego dotyczy orzeczenie lub opinia

Wsparcie szkół i przedszkoli przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne w woj. dolnośląskim w 2025 roku – uchwała XIII Sesji Sejmiku Wojewódzkiego – prawie 5 mln zł. na wsparcie poradni psychologiczno – pedagogicznych na Dolnym Śląsku z przeznaczeniem na realizację zadań na terenie szkół i przedszkoli.

Dziękuję za uwagę 😊